

Dit is vandaag de dagelijkse podcast van De Standaard. Ik ben Alexander Lippenveld. Ik ben de politicus die het land door enkele crises heeft gelooft en ik wil ook na de verkiezingen gerust premier blijven. Dat was de boodschap van Alexander De Kro in zijn rentreeinterviews na de zomervakantie. De Kro is een notwaar optimist voor wie het glas altijd halfvol is, maar misschien was dit wel heel erg optimistisch van hem.

Of kan hij gewoon moeilijk iets anders zeggen?

Ja, Friedrich Abeloos, chef politiek. Het is september. De politici gaan uit zomermood, dus je hebt vorige week premier Alexander De Kro geïnterviewd. Wat voor een indruk gaf hij? Hij zag er ontspannen uit. Ik had de indruk dat hij voor bij een maand hem toch deugd had gedaan omdat zijn regering toch wel wat met blutten en builen het vorige politieke jaar beëindigde en nu met duidelijk goede moed begint premier Alexander De Kro aan wat zijn laatste reguliere jaar zal zijn als premier van deze regering. Je weet natuurlijk nooit hoe lang deze regering ook nog in lopende zaken zal blijven na de verkiezingen. In dit land kan dat soms heel lang duren. Maar op papier is hij dus aan zijn laatste jaar begonnen als premier van België. Ja inderdaad die blutten en builen dan heb je het over die fiscale hervorming die gestrand is. Ze hebben iets anders gedaan voor onze portefeuille. Die staatsbond denk dat dat wel een succes is geweest in hun ogen. Dat wordt zeker als een succes beschouwd in politieke kringen had men

eigenlijk nooit initieel gedacht dat die staatsbond zo populair zou worden. Ja het is net geen 22 miljard geworden. Dat is een pak meer. Ja het terwijl initieel herinner je had men het over ja misschien

2 miljard dat het spaartegoeden zou gehaald worden. Het is dus echt een veel fout daarvan. Misschien nog

belangrijker voor minister van Financiën Vincent van Petighem. Ja heeft het ook wel toch wel zijn effect niet gemist in de bredere bankere wereld. Het is nu niet dat de rente op alle mogelijke spaarproducten enorm de hoogte is gegaan. Maar het signaal is toch gegeven aan de banken

dat ja achteroverleunen en de spaar er echt met een bijna al moest tevreden stellen wanneer die geld parkeren bij de bank ja dat zou toch een beetje anders moeten in de toekomst. Ja nogtans de gouverneur van de nationale bank Pierre Woonghe die zei dat er te veel geld is opgehaald dat er dat het niet voor herhaling vatbaar is. Waarom zei hij dat? Hij verkondigt dan laten we zeggen de kant van de banken waar men met leden ogen toeziet hoe dat natuurlijk de overheid en financiële producten

de markt zet dat op een andere manier zal belast worden dan soort gelijke financiële producten zoals

bijvoorbeeld termijnrekeningen en dat zit hem natuurlijk ook bij die fameuze de 15% roerende voorhefving die maar moet betaald worden wanneer je kiest voor zo'n staatsbond. In plaats van 30. In plaats van 30 ja en dat heeft gewoon de regering eigenhandig beslist dat is het ja voortrekken van de staatsbond op andere financiële producten en daar heeft men toch altijd flink over gemoord bij

de banken die natuurlijk nu ook zien dat er meer spaar tegoeden dan gedacht weggevloeid zijn. Het gaat bij sommige grootbanken zoals Belfjes echt over miljarden die nu niet meer daar op de spaarboekjes staan. Het zijn dus miljarden die die banken niet meer kunnen inzetten om hun eigen

rekeningen laten ons zeggen op orde te krijgen en hun business model te laten draaien. Dus dat zal natuurlijk voor wel wat gemopper zorgen. Ja, laat ons even luisteren naar wat de KRO zij op VTM over die staatsbond. Wat daaruit komt is dat de Belgische burger veel vertrouwen heeft in de Belgische staat. Als de burger zoveel geld toevertrouwt aan de overheid dan moet het vertrouwen in de overheid ook wel groot zijn. Dat is de redenering van de KRO. Heeft hij een punt of is dat misschien wat volintaristisch? Ik zou kunnen zeggen dat de gemiddelde Belg of toch diegene met wat spaargeld gewoon zijn rekening heeft gemaakt. Het was het meest interessante financiële product van het moment. Het was eigenlijk ook al aangekondigd dat het eenmalig zou zijn. Dus dan krijg je een soort van hype. Niemand wil de boot missen. Misschien dat er vele Belgen die hebben ingetekend. Misschien niet nu nog zozeer de overheid vertrouwen maar wel denken van eindelijk men heeft iets gedaan voor mij en daar ben ik niet trouwig om. Maar natuurlijk het typeert ermee de KRO dat hij ook dit probeert. Laat ons zeggen te gebruiken om het imago van zijn regering op te blinken, om Vivaldi te verkopen als een regering die goed gedraaid heeft en die het land beter achterlaat dan dat het gevonden heeft. Dat is iets dat hij zal blijven volhouden tot de dag van de verkiezing in juni. Ja, oké. Het is misschien ook een mooi cadeau voor zijn kiespubliek als je ziet dat er voor meer dan 30.000 euro gemiddeld is ingetekend. Ja, dan moet er toch al een paar heel grote bedragen ook zijn in de potgelegd. Want je kon vanaf 100 euro inleggen dat het gemiddelde zo hoog ligt. Ze wil toch zeggen dat er flink grote bedragen ook zijn geïnvesteerd. De politieke zomer was relatief rustig voor de federale regering, kunnen we wel zeggen, denk ik. Maar dit jaar is toch weer op gang getrapt met een crisis zeg maar rond asiel en migratie. Staatssecretaris de Moor die zei plots dat alleenstaande mannen geen opvang meer zouden krijgen. We hebben inderdaad de beslissing moeten nemen om geen alleenstaande mannen meer op te nemen in het opvangnetwerk van FEDASIL. Dat zorgt ervoor een twee deling in de regering. Grunnen en socialisten waren daar niet mee eens. Is die crisis al bezoren? Nee, nee, omdat ja, de asielcrisis moet bij wijze van spreken nog echt vol op zich aantrekken. Dus dat is een voorafname dat Nicole de Moor deed. Dat heeft ze zelf ook die manier toegelicht. We hebben ook heel wat capaciteit gecreëerd, maar die capaciteit is natuurlijk niet onëindig. En als we die vrouwen, ouder en kinderen willen blijven opvangen, dan moeten we de beslissing nemen om de komende tijd geen alleenstaande mannen meer op te nemen. Op zich is er op dit moment nog niet de meest acute asielcrisis, maar de scènes staan wel op rood. Er is al een historisch hoge opvangcapaciteit van zo'n 35.000 plaatsen en

je
ziet nu al dat het niet genoeg is. Er is nu al een wachtlijst die is er ten andere al veel maanden. Wat Nicole de Moor gedaan heeft is eigenlijk een situatie die in de feiten al bestond, namelijk alleenstaande mannen geraken nog heel moeilijk in het opvangennetwerk van vet-asiel. Om dat gewoon te formaliseren, want tot nader orde komen ze niet meer van die wachtlijst af. En dat heeft wel een beetje voor een schok gezocht aan de linkerkant van de coalitie, waar vooral de groenen E. Colot en Groen, maar ook de PS bij de socialisten, zich toch wel vragen stelden bij die demarche van Nicole de Moor, maar het moet wel gezegd, de beslissing geldt nog steeds en er is nog altijd geen communicatie binnengekomen van de PS, nog van de groenen, dat zij daar nu conclusies aan koppelen. Dus het lijkt een beetje op met de woorden veroordelen, maar het uiteindelijk wel mee in de regering ondergaan. Ja, waarom is dit zo'n terugkeren thema, Jan-Frederik? Het lijkt wel alsof dat nooit te gronden wordt aangepakt. Ja, dat is omdat het dus nooit te gronden wordt aangepakt, dat zeg je het. Maar waarom doen ze dat niet, vraag ik mij af. Wel, omdat het voor een groot deel natuurlijk een Europees probleem is. En het is ook dat wat Nicole de Moor meteen heeft en ook premier de Groen hun communicatie meteen hebben proberen koppelen. Wij gaan als België niet het probleem oplossen van de andere Europese landen. Iedereen moet daar in zijn deel doen. Dat zal mijn voornaamste boodschap in Europa zijn. De andere landen moeten ook hun deel van de inspannen doen. Wij kunnen wel blijven plaatsen en creëren in België en opnieuw dat doen we. We hebben er, ik zeg nu we, dat is wat Nicole de Moor en Premier de Groot verteedigen. Er zijn heel veel plaatsen. Wij doen een zeer grote inspanning. We gaan alles aan het werk zetten om ervoor te zorgen dat er bijkomende plaatsen gecreëerd worden. En we gaan er alles aan doen om ervoor te zorgen dat mensen niet in de straat moeten slapen en zeker gezin met kinderen niet in de straat moeten slapen. Maar goed, als natuurlijk aan de instroom daar de boel niet wat meer onder controle krijgt, ja dan is het om de versleten metafoort te gebruiken, dwijlen met de kraan open. Zolang wij geen beter gecontroleerde buitengrenzen hebben en ook een eerlijker verdeling van die asieldruk binnen Europa moeten wij dit soort maatregelen nemen, nogmaals om te vermijden dat kinderen op straat recht komen. Goed, laat ons even vooruit kijken. Binnenkort is er een begrotingscontrole, dat is traditioneel zo in het najaar. Wat mogen we daarvan verwachten? Op zicht ligt dat vast, de contouren van de opdracht. Doorgaans wordt daar eerst lang over gebakken leid, hoe groot zal de inspanning zijn. Maar dat is eigenlijk al helemaal besproken, ook met de vorige begrotingscontrole zit de regering op een trijk, de federale regering toch om nu nog eens 0,2 procent van het BBP extra te gaan saneren. Dat correspondeert met zo'n 1,2 miljard euro. Is dat veel of is dat weinig? Want in het verleden hebben we vaak hogere bedragen al. Ja, dat is ook weer te zien hoe je het bekijkt, premier De Kroos zal dat koppelen aan de inspanningen die al gedaan zijn. En zegt De Kroos wat we nu moeten doen is eigenlijk het verder fine tune van inspanningen die al half op papier stonden. Herinner je, vorig jaar is er eigenlijk een begroting opgemaakt voor 23 en 24. Natuurlijk moet nu niet alleen gezien worden of de zaak op koers blijft, maar moet er dus nog een extra inspanning blijven.
Als je die begrotingen 24, 25 en 26 hetzelfde tempo aanhouden, dan zijn we uit de

gevaarzone. En voor mij is dat de prioriteit. Is ervoor te zorgen dat die stappen die we de voorbije maanden gezet hebben, dat we die verder blijven zetten om onze begrotingen veilig aanwater

te houden? In het licht van vorige begrotingsopmaken of, laat ons zeggen, grotere opdrachten zal dit een meer bescheiden probleem moeten worden. Maar dat wil niet zeggen dat er geen ruzie rond zal zijn.

Dat kan, want wat je nu ook ziet, is dat sommige partijen, om de PS niet bij naam te noemen, hebben het eigenlijk nog steeds moeilijk met het feit dat die fiscale hervorming en het vorig politiekjaar is komen te overlijden. En nog zeker, PS-voorzitter Paul Manjet, die hammert er nu op, moeten we die fiscale hervorming toch niet opnieuw gaan en kans geven. Pakket van 2 miljard euro dat op tafel lag, dat de mensen dan toch wel wat meer extra netto moet geven. Nu goed, dat is op zich ook al een beetje campagne praat, want je hoort wel achter de schermen en zeker ook bij de liberalen die fiscale hervorming gaat niet lukken deze legislatuur. Wat er eerder zit aan te komen, is dat met een aantal financieringsbronnen voor die hervorming, zoals een hogere effectetagsbevoerbeeld, of hier en daar een hogere BTW, ja nu misschien zal heropvissen om die begrotingsoefening van straks wat... Net die dingen waarop het gesloten is eigenlijk,

dat is wel... Ja, maar het verschil is, dat was in het regeerakkoord, stond dat als te onderzoeken iets. Er zou een voorstel komen, dat ging voorbereid worden, maar het was een inspanningsverbinders,

geen engagementsverbinders, dat is anders natuurlijk bij de begrotingsgesprekken waarin het regeerakkoord

heel duidelijk staat, dat een derde van de inspanning uit nieuwe inkomsten zal komen, dat wil zeggen

op 1,2 miljard moet je 400 miljoen gaan zoeken met nieuwe inkomsten, 400 miljoen wordt wegbespaard

en 400 miljoen zijn de fameuze diversen. En dus is de vraag warm, die 400 miljoen zal gaan halen, ja ik denk dat de effecten teksten verhoging ervan, in het kader van de fiscale hervorming voor zo een kleine 400 miljoen ingeschreven stond in de tabellen, dus ja wie weet, zien we die straks terug. Bestaat de kans dat de regering nog iets groots aanpakt of het nu die fiscale hervorming is of niet, dat laten we het midden, maar kan dat nog? Ik denk het eerlijk zeg niet, het is natuurlijk wel zo dat de verschillende vakministers elke nog hun eigen agenda af te werken hebben, dat ook een hervormingsagenda is, zoals bijvoorbeeld minister van Justitie van Kwiekenbornen, die verder werkt

aan de digitalisering van Justitie, hadden we deze week nog een stuk over bij ons de standaard.

Frank

van den Broecken, die verder werkt aan de hervorming van de ziekenhuisfinanciering bijvoorbeeld.

Het valt

af te wachten hoe ver ze daar nog springen, maar zo een echt groot project dat de regering omspant zoals de fiscale hervorming, een arbeidsdeal, een pensioenhervorming, ik denk niet dat dat nog kan. Je zit nu na de begrotingsopmaak, kom je stilaan naar het einde van het calendarjaar. Je hebt die asiels crisis die heel veel politieke energie, denk ik, naar zich zal toe gaan trekken. Je hebt ook nog in het kader daarvan Nicole de Moor haar hervormingsagenda met het migratie wetboek, dat zou moeten

neergelegd worden. Dat is iets waar er potentieel nog heel veel spanning kan opkomen. Maar wat misschien dan pas tot volle krachtmeting komt bij het begin van 24, omdat we dan ook voorzitter worden van de Europese Unie, dat moet voor ons land een moment worden waarbij dat zeker Premier de Kro in de aandacht wil lopen, maar samen met hem ook minister-president in Edio de Rupo en Jan Jambon en waarbij dat je natuurlijk minder en minder tijd hebt, ook met die verkiezingen die dan dichterbij en dichterbij komen, om zo nog een extra dossier aan te snijden binnen de regering, waar je dan weken moet gaan voorkamperen. Daar is, denk ik, de tijd nog de energie voor. Ik denk dat de Kro al blij zal zijn als hij in het kader van dat voorzitterschap die migratieagenda ook Europees kan laten landen, dat zou een ongelooflijk krachttoer zijn. Maar bon, ook daarvan wordt al gezegd, is daar binnen Europa, maar ook binnen de Belgische regering voldoende eensgezindheid, om echt dat asielbeleid in een nieuwe plooi te leggen. Dat is misschien nog de grootste vraag voor de rest van de legislatuur of dat lukt. Hij heeft het wel nodig, denk ik, want staan we toe om te zeggen dat het palmares van deze regering niet al te indrukwekkend is. Ja, ik moest premier de Kro hier aan tafel zitten, dan spreekt hij dat met vuur, inderdaad. Klet ze weet ik niet, maar hij zou toch met vuur tegenspreken. Ik denk dat de evaluatie van deze regering wordt nog interessant, omdat er wordt toch soms vergeten onder welkomstandigheden ze geboren is, namelijk vlak voor het tweede coronagolf. Het is echt een regering die en de coronacrisis heeft doorstaan. En de Oekraïne oorlog, de crisis die dat met zich mee bracht, nieuwe vluchtelingstroom, de energiekrisis in de slipstream daarvan. Het is dus huppelig geweest van crisis naar crisis. En eigenlijk pas die twee laatste jaren werd het mogelijk om ook wat aandacht te schenken aan die hervormingsagenda. En wat je ziet is dat deze regering, de Kro, toch wel beter functioneerde als crisisregering dan als hervormingscabinet. Maar ik denk dat de Kro zal zeggen dat gegevende kaarten waarmee hij speelde, gegeven het feit dat ze met zeven aan tafel waren, drie politieke families plus cdv, dat het misschien nog een half miracle mag zijn, dat er een pensioenhervorming gekomen is, dat er een arbeidsdeal gekomen is. En dan moeten we ook denk ik ook stilstaan bij de verlenging van de nucleaire centrales. Dat was toch wel iets wat helemaal onverwacht was. Het regeerakkoord spreekt van een kernuitstap, die komt er niet of later, wat voor de groene toch een ongelooflijke bocht is geweest. Maar de regering heeft dat samen doorstaan. En het is ook een deal gesloten met nucleairexplotant NG rond de berging van het nucleaire afval, de ontmanteling van de kerncentrales. Een deal die ook echt wel historisch mag genoemd worden. Dat zijn allemaal wel zaken die de Kro straks al op tafel liggen en zeggen van kijk eens, deze regering heeft de crisisen doorstaan zonder al te veel kleerschulden in zijn optiek. Belgen blijven de meest welvarende gezinnen misschien ter wereld. Koopkracht is eerder gestegen dan gedaald. Bon, blijft over die begroting. Het is allemaal ontzachelijk veel geld gekost, 20 miljard kleefde de Kro erop. Maar Vival, die heeft

wel de perceptie gigantisch tegen. Absoluut, ja. Het is een ploeg die uitblinkt in zichzelf de putten praten, die ook tegen zichzelf schaakt zoals ik het zeis heb omschreven in een stuk. Elke hervorming had gepaard met enorm veel profileringsdreng van alle partijen. Er wordt dan heel snel gewezen naar

de figuren van Georges Louis Boucher, de MR-voorzitter. Maar bon, alle voorzitters hebben toch op hun

moment wel eens het Vival die moeilijk gemaakt. Ja, er zelfs echt werd lachaart toen je nog van uit er was. Ja, je zit dan ook zelfs met de voorzitter van de partij van de Kro zelf, die op een bepaald moment zegt ik trek het niet meer, want ik dreig bij wijze van spreken, ik wil een liberale partij verdedigen en dat gaat niet, want we voeren eigenlijk in de regering geen liberaal beleid uit. Ja, dat is ook geen cadeau voor de Kro. Laat staan, veropen veel de zelf. Maar je hebt dan wel al die akkoorden gehad en achteraf zijn ze dan allemaal te lichtbevonden, niet zozeer

misschien in de media, maar dan nog door sommige vissenpremiers zelf of door de partijvoorzitters in de eigen regering. Ja, met zo'n vrienden heb je geen oppositie nodig, dus dat is altijd

de tragiek geweest van de Kro en Vivaldi. Het is altijd too little, too late en met too much fuss gebeurt. Ja, maar de Kro wel, wel verder. Dat zegt hij toch, ja. Als premier is dat realistisch?

Ik denk het niet, nee. Dat heeft ook misschien zelfs niet zoveel te maken met hem als figuur, maar dat is een politieke rekenkunde. Het was al een half miracle dat Alexander de Kro premier kon worden van deze bonte coalitie waarop een VLD bijlangen niet de grootste partij is.

Die eer kwam eigenlijk de PS toe. Het is maar omdat Paul Manjet gepast heeft voor die rol, wat misschien een noodzakelijk offer was om Vivaldi te kunnen laten landen, want het had al geen overwicht aan Vlaamse kant. Het laat staan een meerderheid. Ja, dan nog eens een franstalige premier,

dat had misschien een te groot cadeau geweest voor de Vlaamse oppositie van NVA en Vlaams Belang.

Dus al die balletjes vielen op de goede plek terecht. Voila, Alexander de Kro was premier, maar ik denk niet dat die stunts twee keer gaat gebeuren. Ik denk, ten andere manjet heeft al gezegd,

dat hij nu premier wil worden. En er zijn vele medsem die in zichzelf een premier zien, opnieuw. Zo's Louis Boucher, om hem niet te noemen. Dus ook binnen de liberale familie is M.R. natuurlijk

groter dan open VLD. Dus eigenlijk, de matematiek is helemaal tegen Alexander de Kro gekeerd, maar hij kan nu niet anders dan een four more years of five more years in België campagne voeren, want dat moet je doen als uitredend premier na je eerste legislatuur. Je kan niet anders. Dus ja, wat moet hij doen? Zeg, ik stop er mee en deze regering vond het toch ook niet dat het helemaal liefst was, het moest. Ja, dat ga je nooit voor de verkiezingen. Had je dat nooit van hem horen? Nee. Blest er even naar de Kro op VTM afgelopen zondag? Ik geloof in de mogelijkheden van ons land.

Ik zie ongelooflijk veel sterkte is die we hebben. Ik ben niet blind voor het feit dat we ook een aantal zaken moeten aanpakken. Dus dan voert hij maar een campagne die bol staat van het optimisme? Ja, van het optimisme en van, ja, een beetje zo'n boven de politieke meele. Hij doet dat nu al een jaar sinds de openingscollege vorig jaar aan uw sted Gent. Toen had hij het ook al over, ja, de zijde die het land de put willen inpraten, lees Vlaams Belang en VA dat we geen tijd mogen verliezen straks met een L-alange formatie. We gaan op dit moment als land een keuze gaan maken, maar

opnieuw

gaan er langdurige blokkeringen. Eigenlijk kijk eens rondom u. Het land is er best wel goed aan toe. Het valt toch nog mee met de economische groei. Ja, dat is bijna de enige boodschap die de krook kan verkondigen. Dus dat zorgt ervoor dat hij vooral nu een campagne zal gaan voeren rond zijn

figuur, rond wie wil je dat aan de knoppen zit. De doeners, zoals wij die dit land door verschillende crises hebben geleid. En ik heb er voorbij jaren gezien dat in een periode van crisis het alleen maar lukt als je iemand hebt die de mensen bij elkaar brengt. Of zij die het land verder willen kapot maken. Degenen die continu overdreven negatief zijn over ons land, ja, dat zijn niet degenen die ons land beter gaan maken. Ja, een hoopvolle, optimistische toon zal hij aanslaan. Het enige

probleem is dat slaat wel tot nu toe niet aan in de peilingen. Hij zelf zijn eigen populariteit taant wat en die vanop een veel deze ronde uit dramatisch. En is maar de vraag of de nieuwe voorzitter laten ons vanuit gaan dat het om ongenauw wordt binnen een aantal weken op het congres. Ja, of die dat gekeerd krijgt, want ook dat voorzitterschap, ja, dat blinkt ook uit in een soort van brekende zet van door de partijtop en vooral door de kro in de hoop om straks ja, toch niet te veel dissidentesignalen in eigen huis te hebben. Ja, en zo is het politieke jaar ook bij ons ingezet. Ja, Frederik, dankjewel. Graag gedaan.

Dit was vandaag de dagelijkse podcast van de standaard. Bedankt voor het luisteren. Volg ons op Spotify, Apple podcast of inderwelk ander podcastplatform. In onze gratis FDS podcast kan je niet alleen ons werk beluisteren, maar ook de beste podcasttips terugvinden. Alle credits van de podcast die je net hoorde, vind je op standaard.be, Schijne Streep podcast. Reageren kan via podcaststandaard.be.